

สำเนา

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ.๑๑๓/๒๕๔๘
คดีหมายเลขแดงที่อ.๑๔๙ /๒๕๔๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๙ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

ระหว่าง	{	ห้างหุ้นส่วนจำกัด สุจรรยา	ผู้ฟ้องคดี
		องค์การบริหารส่วนตำบลนามน ที่ ๑	
		นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนามน (ประธานกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลนามน เดิม) ที่ ๒	
		นายวิรุฬห์ โพธิ์ไทย ที่ ๓	
		นายกิตขจร ชันโอพาร ที่ ๔	ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ
โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๓๙/๒๕๔๖
หมายเลขแดงที่ ๔๗๖/๒๕๔๗ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองขอนแก่น)

โดยที่มีการตราพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๖ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลง
ชื่อคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จึงให้เปลี่ยนชื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จากเดิม

/ประธานกรรมการ...

ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนามนเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนามน และให้ถือว่าบรรดาถ้อยคำสำนวนทั้งหลายที่ระบุหรืออ้างถึงประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนามนเป็นการระบุหรืออ้างถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนามน

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ได้ร่วมกันเตรียมการจัดจ้างเหมาก่อสร้างและซ่อมแซมถนนลูกรังและถนนดินในเขตพื้นที่ตำบลนามน จากการจ่ายขาดเงินสะสม โดยเปลี่ยนวิธีจ้างจากวิธีสอบราคาเป็นวิธีตกลงราคาโดยแบ่งแยกเป็นโครงการจำนวน ๑๙ โครงการ วงเงินจ้างทั้งสิ้น ๑,๐๙๙,๘๓๑ บาท ทั้งที่โครงการทุกโครงการมีลักษณะงานอย่างเดียวกัน จัดจ้างในห้วงเวลาเดียวกันและในเขตพื้นที่ตำบลนามนเช่นเดียวกัน การจัดจ้างดังกล่าวจึงเป็นการจัดจ้างโดยลดวงเงินที่จะจ้างในครั้งเดียวกันเพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนดไว้โดยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้อำนาจการจ้างเปลี่ยนไป เป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย หรือกระทำการโดยมีเจตนาทุจริตหรือกระทำการโดยปราศจากอำนาจ หรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่ ขัดต่อข้อ ๘ และข้อ ๑๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียโอกาสที่จะเข้าทำการแข่งขันเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐโดยเสรีอย่างเป็นธรรม ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องต่อนายอำเภอนามน ซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ เพื่อขอให้สอบสวนข้อเท็จจริงแล้ว และนายอำเภอนามนได้ชี้แจงว่า การจัดจ้างดังกล่าวดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ ตามอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๕ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องต่อผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์เพื่อขอให้สอบสวนข้อเท็จจริง แต่ถึงปัจจุบันยังไม่มีการดำเนินการใด ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจัดจ้างโครงการข้างต้นโดยรวมโครงการที่มีลักษณะงานอย่างเดียวกันแล้วจัดจ้างโดยวิธีสอบราคาให้ถูกต้องตามกฎหมายได้ จึงนำคดีมายื่นฟ้องต่อศาล

ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จัดจ้างใหม่โดยให้รวมโครงการที่มีลักษณะงานอย่างเดียวกันเป็นโครงการเดียวกันแล้วจัดจ้างใหม่โดยวิธีสอบราคาให้ถูกต้องตามระเบียบ

/๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดี...

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายความ ค่าดำเนินการ ตลอดจนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการนำคดีขึ้นสู่ศาลจำนวนร้อยละ ๕ ของวงเงินงบประมาณ ๕๔,๙๙๑.๕๕ บาท

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชำระค่าธรรมเนียมศาลแทนผู้ฟ้องคดี

ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอแก้ไขฟ้อง ฉบับลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ขอตัดคำขอท้ายฟ้องข้อ ๒ และขอคืนค่าธรรมเนียมศาลจำนวน ๑,๓๗๔.๗๙ บาท ศาลอนุญาตตามคำขอ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ขอเปิดประชุมสภาสามัญวิสามัญ สมัยที่ ๕/๒๕๔๕ เพื่อให้สภาพิจารณาจ่ายขาดเงินสะสมเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ที่ได้รับความเดือดร้อนในการเดินทางเนื่องจากเส้นทางขนส่งผลผลิตทางการเกษตรสัญจรไปมาไม่ได้ เนื่องจากเกิดอุทกภัยน้ำท่วมถนนขาดในช่วงเดือนที่ผ่านมา ซึ่งปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี และที่ประชุมสภามีมติให้ดำเนินการได้ตามที่สภาอนุมัติและตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง ทั้งนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้เตรียมการเพื่อลดวงเงินเพื่อให้อำนาจการจ้างเปลี่ยนไปแต่อย่างใด แต่ละโครงการเป็นเส้นทางที่ไม่ได้เชื่อมติดต่อกันและเป็นปัญหาเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการแก้ไขให้กับประชาชน

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า วิธีการจัดจ้างไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ และหนังสือสั่งการ ที่ มท ๐๓๑๘/ว ๒๒๕๒ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๕ เรื่องซักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๕ ส่วนหลักฐานประกอบคำกล่าวอ้างที่ว่าได้รับคำร้องขอจากราษฎรในพื้นที่โดยมีหนังสือของผู้ใหญ่บ้านประกอบนั้น มีความเป็นมาที่ผิดไปจากหลักความเป็นจริง เนื่องจากในแต่ละหมู่บ้านก็มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละ ๒ คน เป็นตัวแทนของหมู่บ้านอยู่แล้ว ซึ่งแยกเด็ดขาดจากฝ่ายปกครอง คำร้องของผู้ใหญ่บ้านโดยสายงานการบังคับบัญชาจึงควรยื่นต่อนายอำเภอตามซึ่งมีงบประมาณเร่งด่วนต่าง ๆ เช่น งบภัยแล้ง งบอุทกภัย หรืองบฟื้นฟูหลังอุทกภัย ซึ่งสามารถดำเนินการได้เลย และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อ้างว่าไม่ได้

/แบ่งจ้าง...

แบ่งจ้างโดยลดวงเงินเพื่อให้อำนาจสั่งจ้างเปลี่ยนไปแต่กลับสั่งจ้างโดยวิธีตกลงราคาในห้วงเวลาเดียวกันถึง ๑๙ โครงการ วงเงินจ้างรวมทั้งสิ้น ๑,๐๙๙,๘๓๑ บาท ซึ่งทุกโครงการมีลักษณะงานเป็นการก่อสร้างและซ่อมแซมถนนลูกรังและถนนดินซึ่งเป็นงานลักษณะเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าถ้าเป็นกรณีเร่งด่วนก็ต้องจัดจ้างโดยวิธีพิเศษตามข้อ ๑๘ (๓) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งมีหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงานที่จัดจ้างงานที่มีลักษณะงานอย่างเดียวกันในห้วงเวลาเดียวกันโดยรวมโครงการที่แต่ละโครงการมีราคากลางไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จัดจ้างเป็นโครงการเดียวกันโดยวิธีสอบราคา

ผู้ถูกฟ้องคดีได้ให้การเพิ่มเติม มีสาระสำคัญทำนองเดียวกับคำให้การที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้แต่ละโครงการมีลักษณะงานคล้ายกันอยู่บ้าง เช่น โครงการประเภทก่อสร้างถนน และโครงการประเภทการซ่อมแซมถนนลูกรัง แต่ปรากฏว่าสถานที่ตั้งของโครงการต่าง ๆ ดังกล่าวอยู่ห่างไกลกัน อีกทั้งการก่อสร้างถนนและการซ่อมแซมถนนลูกรังแต่ละโครงการก็ได้เชื่อมต่อกัน อันจะทำให้เห็นว่ามีเจตนาแบ่งจ้างเพื่อลดวงเงินให้ต่ำลงและให้อำนาจการสั่งจ้างเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ใช้วิธีตกลงราคากับเอกชนในการสั่งจ้างโครงการดังกล่าว จึงเป็นการสั่งจ้างโดยชอบตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ กรณีไม่เข้าลักษณะการแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้างโดยลดวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกันเพื่อให้งบเงินต่ำกว่าโดยวิธีหนึ่งวิธีใดเพื่อให้อำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างเปลี่ยนแปลงไป ส่วนข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีที่อ้างว่า คำร้องของผู้ใหญ่บ้านควรยื่นต่อนายอำเภอตามซึ่งมีงบประมาณเร่งด่วนมาก ๆ ที่สามารถดำเนินการได้ นั้น เห็นว่า การที่ผู้ใหญ่บ้านได้รายงานขอความช่วยเหลือมาที่องค์การบริหารส่วนตำบลให้ซ่อมแซมถนนให้เป็นการประสานการปฏิบัติราชการตามระเบียบวิธีปฏิบัติราชการตามปกติ จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่แล้ว สำหรับประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่ามีองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งที่จัดจ้างงานที่มีลักษณะเดียวกัน ในห้วงเวลาเดียวกันโดยมีโครงการหลายโครงการ แต่ละโครงการมีราคากลางไม่เกินแสนบาท แต่ด้วยถือความสุจริตใจจึงได้รวมการจัดจ้างเป็นโครงการเดียวกันโดยวิธีสอบราคา นั้น เห็นว่า อำนาจในการใช้ดุลพินิจสั่งซื้อสั่งจ้างโดยวิธีใดเป็นอำนาจอิสระของผู้มีอำนาจตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของ

/องค์การบริหารส่วนตำบล...

องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ กำหนด ซึ่งเป็นอำนาจบริหารภายในของ ฝ่ายบริหารโดยเฉพาะ ศาลไม่ก้าวล่วงไปกำหนดให้ฝ่ายบริหารใช้ดุลพินิจเป็นอย่างหนึ่ง อย่างไม่ได้

ศาลปกครองชั้นต้นจึงพิพากษายกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า ตามหนังสือสั่งการ ที่ มท ๐๓๑๘/ว ๒๒๕๒ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๕ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ นั้น ได้ระบุอย่างชัดเจนว่ากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งงบประมาณเป็นโครงการที่มีลักษณะพัสดุประเภทเดียวกันหลายโครงการ แต่ละโครงการมีวงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แล้วทำการจัดซื้อหรือจ้างโดยวิธีตกลงราคา เดิมวงเงินตามที่ได้ตั้งงบประมาณไว้ หรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อให้วิธีซื้อหรือจ้าง เปลี่ยนแปลงไป เป็นสาเหตุให้การซื้อหรือจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่โปร่งใส หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการใช้พัสดุประเภทเดียวกัน ควรดำเนินการจัดซื้อ หรือจ้างคราวเดียวกัน โดยกำหนดเงื่อนไขการพิจารณาตัดสินด้วยราคาต่อรายการ หรือ พิจารณาตัดสินเป็นรายโครงการแล้วแต่กรณี กล่าวคือ ให้รวมวงเงินเป็นจัดจ้างพร้อมกันแต่ การพิจารณาราคาสามารถแยกย่อยเป็นรายโครงการหรือโดยราคารวมก็ได้ ซึ่งสาเหตุหรือ แรงจูงใจที่ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ร่วมกันแบ่งจ้างเพื่อลดวงเงินให้เปลี่ยนจากวิธีสอบราคา เป็นตกลงราคานั้น คือ มีการเรียกและรับสินบนในงานดินและงานลูกรังสูงถึงร้อยละ ๓๐ ถึง ๓๕ ของวงเงินงบประมาณ โดยเงินเหล่านี้จะถูกจัดสรรให้ทั้งฝ่ายสภา ฝ่ายบริหาร พนักงานส่วนตำบล รวมไปถึงผู้กำกับดูแล

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้การจัดจ้างทั้ง ๑๙ โครงการ โดยวิธีตกลงราคา เป็นการแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้างโดยลดวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกัน เพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนดไว้โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง อันขัดต่อข้อ ๘ และข้อ ๑๖ ของระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ และหนังสือสั่งการ ที่ มท ๐๓๑๘/ว ๒๒๕๒ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๕ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๕ และขอให้ศาลปกครองสูงสุด มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จัดจ้างใหม่โดยรวมโครงการที่มีลักษณะงาน คล้ายกัน จัดจ้างโดยวิธีสอบราคา

/ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แก้อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการจัดจ้างตามข้อ ๑๒ (๑) ข้อ ๑๓ และข้อ ๑๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ใช้ดุลพินิจแล้วเห็นสมควรให้ดำเนินการจัดจ้างโดยวิธี ตกลงราคาซึ่งการดำเนินการจัดจ้างครั้งนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้เตรียมการและจัดทำ การจ่ายขาดเงินสะสม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๕ โดยมีจุดมุ่งหมายให้การจัดจ้างเปลี่ยนจาก วิธีสอบราคาเป็นวิธีตกลงราคาแต่อย่างใด ซึ่งการจัดจ้างครั้งนี้เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือร้องเรียนจากประชาชนว่าได้รับความเดือดร้อนในการเดินทางสัญจร และการขนส่งสินค้าทางเกษตรเพราะถนนชำรุดเสียหายเนื่องจากเกิดอุทกภัย ถนนจึงถูกน้ำ กัดเซาะจนขาดในช่วงเดือนกันยายนที่ผ่านมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ดำเนินการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในท้องที่ตามอำนาจหน้าที่ โดยนำเสนอให้ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนามนได้พิจารณาในสมัยประชุมวิสามัญ สมัยที่ ๕/๒๕๔๕ และ ที่ประชุมสภามีมติให้ดำเนินการได้ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ร่วมกัน เตรียมการจัดทำโดยมีจุดมุ่งหมายให้การจัดจ้างเปลี่ยนวิธีสอบราคาเป็นตกลงราคา นั้นไม่เป็นความจริง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการตามมติที่ประชุมสภาให้ความเห็นชอบแล้ว และตามข้อเท็จจริงที่เกิดความเสียหายจึงได้อนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งแต่ละโครงการนั้นไม่ได้ เป็นโครงการเดียวกัน ไม่ได้เป็นถนนต่อเนื่องกันอยู่กันคนละเส้นทางแต่ละหมู่บ้านไม่ได้ เชื่อมติดต่อกัน และการที่ถนนชำรุดเสียหายนั้นเป็นปัญหาเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการแก้ไข ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ สั่งจ้างโดยวิธีตกลงราคาได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ตามข้อ ๑๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ ทั้งนี้ ผู้ฟ้องคดีเคยให้นายอำเภอนามน สอบสวนข้อเท็จจริงและนายอำเภอนามนได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดจ้างดังกล่าว ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่

/ศาลปกครอง...

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของ
ตุลาการเจ้าของสำนวน และคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของของตุลาการ
ผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับแจ้งจากผู้ใหญ่บ้านและราษฎร
ในเขตตำบลนามน อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ว่า ระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือน
พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ได้มีเหตุการณ์ฝนตกหนักทำให้ถนนชำรุดเสียหายเป็นหลุมเป็นบ่อ
และถนนบางสายขาดเป็นช่วง ๆ ประชาชนได้รับความเดือดร้อนไม่สามารถขนส่งสินค้า
ทางการเกษตรออกสู่ตลาดได้ และไม่ปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนผู้ใช้ถนน
ดังกล่าวสัญจรไปมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มอบหมายให้หัวหน้าส่วนโยธาออกไปสำรวจ
ความเสียหายตามที่ได้มีการร้องเรียน ผลการสำรวจปรากฏว่ามีถนนในเขตองค์การบริหาร
ส่วนตำบลนามนชำรุดเสียหายจริงรวม ๑๙ สาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้จัดทำโครงการ
ก่อสร้างและซ่อมแซมถนนรวม ๑๙ โครงการ โดยต้องใช้งบประมาณเพื่อการซ่อมแซม
เป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๐๙๙,๘๓๑ บาท แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิได้ตั้งงบประมาณเพื่อการนี้ไว้ จึงได้
เสนออนุมัติโครงการโดยจ่ายขาดเงินสะสมต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนามน ในการ
ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนามนสมัยวิสามัญ ครั้งที่ ๕/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๘
พฤศจิกายน ๒๕๔๕ และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนามนได้มีมติอนุมัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ดำเนินการได้ตามเสนอ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้เร่งรัดดำเนินการตามที่ได้รับอนุมัติ
โดยการแยกจ้างเหมาก่อสร้างและซ่อมแซมถนน ๑๙ สาย เป็น ๑๙ สัญญา และทำบันทึก
ตกลงการจ้างกับห้างหุ้นส่วนจำกัด เขียน ส. วิศวกรรม ห้างหุ้นส่วนจำกัด ประดนตรี ก่อสร้าง
ร้านแบงค์ และร้านรณชัย เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๕
และวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๕ โดยแต่ละโครงการมีวงเงินค่าจ้างเหมาไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
จัดจ้างโดยวิธีตกลงราคา ซึ่งรายละเอียดของแต่ละโครงการมีดังนี้

๑. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรังสายถนนลาดยาง รพช. - ที่กิ่งขยะ ระยะทาง
๒ กิโลเมตร กว้าง ๔ เมตร ปริมาณลูกรัง ๙๐๐ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท
รวมเป็นเงิน ๖๔,๓๕๐ บาท

๒. โครงการซ่อมแซม...

๒. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรังสายหมู่ที่ ๘ (นอกเขตเทศบาล) – เขตติดต่อดำบลยอดเกว ระยะทาง ๑,๕๐๐ บาท กว้าง ๔ เมตร ปริมาณลูกรัง ๑,๑๕๔ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท รวมเป็นเงิน ๗๕,๐๑๐ บาท

๓. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรังสายหน้า อบต. นามน – บ้านคำยั้งหมี่ หมู่ที่ ๔ ระยะทาง ๑,๔๐๐ เมตร กว้าง ๔ เมตร ปริมาณลูกรัง ๘๔๐ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท พร้อมปรับเกลี่ยให้เรียบร้อยรวมเป็นเงิน ๕๔,๖๐๐ บาท

๔. โครงการก่อสร้างถนนสายบ้านนาสมบูรณ หมู่ที่ ๑๓ – สามแยกหนองหว้า หมู่ที่ ๕ ระยะทาง ๑,๗๐๐ เมตร โดยทำการยกร่องพูนดิน กว้าง ๖ เมตร สูงเฉลี่ย ๐.๓๐ เมตร ปริมาณดิน ๒,๗๐๐ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๒๕ บาท พร้อมวางท่อ คสล. ขนาด ๑.๐๐X๑.๐๐ เมตร จำนวน ๒ แถว ๑๖ ท่อน พร้อมปรับเกลี่ยอัดแน่นรวมเป็นเงิน ๘๗,๒๕๒ บาท

๕. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรังสายบ้านคำยั้งหมี่ หมู่ที่ ๔ – ห้วยโปร่งไผ่ ระยะทาง ๙๐๐ เมตร กว้าง ๔ เมตร ปริมาณลูกรัง ๗๒๐ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท พร้อมปรับเกลี่ยให้เรียบร้อยรวมเป็นเงิน ๔๖,๘๐๐ บาท

๖. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรังสายสามแยกหนองหว้า – วัดอ่ามโนราห์ ระยะทาง ๑,๕๐๐ เมตร กว้าง ๔ เมตร หนาเฉลี่ย ๐.๒๐ เมตร ปริมาณลูกรัง ๖๑๖ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท พร้อมปรับเกลี่ยให้เรียบร้อยรวมเป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท

๗. โครงการก่อสร้างถนนสายแยกจากถนนสายใหม่ตงสยามไปเขตติดต่อนำจำปา โดยทำการยกร่องพูนดินกว้าง ๖ เมตร สูงเฉลี่ย ๐.๓๐ เมตร ยาว ๑,๐๐๐ เมตร พร้อมลงลูกรังผิวจราจรกว้าง ๔ เมตร หนาเฉลี่ย ๐.๑๕ เมตร ยาว ๑,๐๐๐ เมตร พร้อมวางท่อ คสล. ขนาด ๑.๐๐X๑.๐๐ เมตร จำนวน ๘ ท่อน ปริมาณดิน ๑,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๒๕ บาท ปริมาณลูกรัง ๖๐๐ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท พร้อมปรับเกลี่ยอัดแน่นรวมเป็นเงิน ๙๓,๘๙๖ บาท

๘. โครงการก่อสร้างถนนลูกรังสายภูจันทร์แดง หมู่ที่ ๑๔ ไปเขตติดต่อนำจำปา โดยทำการยกร่องพูนดินกว้าง ๖ เมตร สูงเฉลี่ย ๐.๓๐ เมตร ยาว ๑,๐๐๐ เมตร พร้อมลงลูกรังผิวจราจรกว้าง ๔ เมตร หนาเฉลี่ย ๐.๑๕ เมตร ยาว ๑,๐๐๐ เมตร พร้อมปรับเกลี่ยอัดแน่นได้ปริมาณดิน ๑,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๒๕ บาท ปริมาณลูกรัง ๖๐๐ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท รวมเป็นเงิน ๘๔,๐๐๐ บาท

/๘. โครงการซ่อมแซม...

๙. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรังสายสี่แยกศาลาแดงบ้านดงสยาม หมู่ที่ ๑๔ ไปสามแยกเข้าวัดอ่างมโนราห์ ยาว ๘๐๐ เมตร โดยซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุดเสียหาย ปริมาณลูกรัง ๕๓๙ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท รวมเป็นเงิน ๓๕,๐๐๐ บาท

๑๐. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรังสายสามแยกวัดดงสยามไปสามแยกหนองหัวระยงทาง ๒,๖๐๐ เมตร ปริมาณลูกรัง ๘๔๘ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท โดยซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุดเสียหายพร้อมวางท่อ คสล. ขนาด ๑.๐๐x๑.๐๐ เมตร จำนวน ๑ แถว ๘ ท่อน รวมเป็นเงิน ๖๕,๐๐๐ บาท

๑๑. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรังสายวัดเย็นสยามบูรพาราม - สามแยกโรงเรียนเย็นสยามระยะทาง ๓๐๐ เมตร ปริมาณลูกรัง ๒๔๐ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท โดยซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุดเสียหายพร้อมวางท่อ คสล. ขนาด ๐.๔๐x๑.๐๐ เมตร จำนวน ๑ แถว ๘ ท่อน รวมเป็นเงิน ๑๘,๖๔๘ บาท

๑๒. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรังสายบ้านคำยั้งหมี่ - หมู่ที่ ๑๕ (นอกเขตเทศบาล) ระยะทาง ๗๐๐ เมตร โดยซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุดเสียหาย ปริมาณลูกรัง ๕๓๙ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท พร้อมปรับเกลี่ยอัดแน่นให้เรียบร้อย รวมเป็นเงิน ๓๕,๐๐๐ บาท

๑๓. โครงการก่อสร้างถนนดินสายด่านบงไปเขตติดต่อตำบลนาจำปา ระยะทาง ๑,๕๒๐ เมตร โดยทำการยกร่องพูนดิน กว้าง ๖ เมตร สูงเฉลี่ย ๐.๓๐ เมตร ปริมาณดิน ๒,๗๓๖ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๒๕ บาท พร้อมปรับเกลี่ยให้เรียบร้อย รวมเป็นเงิน ๖๘,๔๐๐ บาท

๑๔. โครงการก่อสร้างถนนลูกรังสายบ้านนาสมบูรณไปถนนมียาชาวลักเหลี่ยม หมู่ที่ ๑๓ ระยะทาง ๗๐๐ เมตร โดยทำการยกร่องพูนดินกว้าง ๖ เมตร สูงเฉลี่ย ๐.๓๐ เมตร พร้อมลงลูกรังผิวจราจรและหลังท่อกว้าง ๔ เมตร หนาเฉลี่ย ๐.๑๕ เมตร พร้อมปรับเกลี่ยอัดแน่นและวางท่อ คสล. ขนาด ๐.๘๐x๑.๐๐ เมตร จำนวน ๓ แถว ๒๑ ท่อน ปริมาณดิน ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร ปริมาณลูกรัง ๕๘๖ ลูกบาศก์เมตร รวมเป็นเงิน ๙๐,๗๕๐ บาท

๑๕. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรังสายภายในหมู่บ้านดงสยาม หมู่ที่ ๑๔ ระยะทาง ๔๐๐ เมตร ซ่อมแซมเป็น ๒ ช่วง โดยซ่อมแซมในส่วนที่ชำรุดเสียหาย ปริมาณ

/ลูกรัง...

ลูกรัง ๓๒๐ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท พร้อมปรับเกลี่ยให้เรียบร้อย รวมเป็นเงิน ๒๐,๘๐๐ บาท

๑๖. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรังสายจากบ้านคำยั้งหมี่ - วัดป่าคำยั้งหมี่ ระยะทาง ๖๘๐ เมตร ปริมาณลูกรัง ๕๔๔ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท พร้อมปรับเกลี่ยอัดแน่น รวมเป็นเงิน ๓๕,๓๖๐ บาท

๑๗. โครงการลงลูกรังถนนดินสายจากโรงเรียนเย็นสยาม - สระน้ำหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑๔ โดยทำการลงลูกรังผิวจราจร กว้าง ๔ เมตร หนาเฉลี่ย ๐.๒๐ เมตร ยาว ๗๐๐ เมตร ปริมาณลูกรัง ๕๖๐ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท พร้อมปรับเกลี่ยอัดแน่นรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๖,๔๐๐ บาท

๑๘. โครงการก่อสร้างถนนดินสายคำภู - ด่านแต่ หมู่ที่ ๔ - หมู่ที่ ๑๔ โดยทำการยกร่องพูนดินกว้าง ๖ เมตร สูง ๐.๓๐ เมตร ยาว ๒,๑๔๕ เมตร ปริมาณดิน ๓,๘๖๑ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๒๕ บาท พร้อมปรับเกลี่ยอัดแน่นรวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๙๖,๕๒๕ บาท

๑๙. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรังสาย หมู่ที่ ๘ (บ้านโนนเที่ยงนอกเขตเทศบาล) ไปเขตตำบลยอดแวงโดยทำการลงลูกรังผิวจราจร กว้าง ๔ เมตร ยาว ๑,๐๐๐ เมตร หนาเฉลี่ย ๐.๒๐ เมตร ปริมาณลูกรัง ๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร ลูกบาศก์เมตรละ ๖๕ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๒,๐๐๐ บาท

ต่อมาวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้ฟ้องคดีได้ไปติดต่อขอข้อมูลจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงทราบว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้จ้างเหมาก่อสร้างและซ่อมแซมถนนในโครงการดังกล่าวไปแล้วบางโครงการ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ร้องเรียนไปยังนายอำเภอนามน เพื่อให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จ้างเหมาก่อสร้างและซ่อมแซมถนนจากการจ่ายขาดเงินสะสมจำนวน ๑๙ โครงการ (ที่ถูกคือ ๑๙ โครงการ) โดยวิธีตกลงราคา เป็นการแบ่งจ้างลงเงินซึ่งขัดต่อระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือไม่ และขอให้อำเภอนามนสั่งให้มีการจัดจ้างใหม่ นายอำเภอนามนได้ตรวจสอบโดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตรวจสอบและชี้แจงแล้ว จึงได้มีหนังสือชี้แจงต่อผู้ฟ้องคดีว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการจัดจ้างโครงการต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ และได้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ

/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ขอให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริง แต่จนถึงวันฟ้องคดีได้รับความจากผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์มิได้แจ้งผลการ พิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่สามารถบังคับให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รวมโครงการทั้ง ๑๙ โครงการซึ่งมีลักษณะงานอย่างเดียวกันแล้วจัดจ้าง โดยวิธีสอบราคาได้ ทำให้ผู้ฟ้องคดีเสียโอกาสที่จะเข้าแข่งขันเสนอราคาต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล

คดีนี้มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการจัดจ้างเหมา ก่อสร้างและซ่อมแซมถนนรวม ๑๙ โครงการโดยวิธีตกลงราคา เป็นการแบ่งจ้างโดยลดวงเงิน ที่จะจ้างในครั้งเดียวกันเพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนดไว้โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง เพื่อให้อำนาจสั่งจ้าง เปลี่ยนไปตามข้อ ๑๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ข้อ ๑๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการ พักขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดว่า การซื้อหรือการจ้างตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ ถ้าผู้สั่งซื้อหรือผู้สั่งจ้างเห็นสมควรจะ สั่งให้กระทำโดยวิธีที่กำหนดไว้สำหรับวงเงินที่สูงกว่าก็ได้ การแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้าง โดยลดวงเงินที่จะซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกันเพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนดโดยวิธีหนึ่งวิธีใด เพื่อให้อำนาจสั่งซื้อสั่งจ้างเปลี่ยนไป จะกระทำมิได้ เว้นแต่การแบ่งซื้อหรือแบ่งจ้างวัสดุ ที่ง่ายต่อการนำเสีย หรือโดยสภาพไม่อาจดำเนินการซื้อหรือจ้างในครั้งเดียวกันทั้งจำนวนเงิน โดยอนุโลมให้แบ่งซื้อหรือแบ่งจ้างได้ตามที่เห็นสมควร และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๘/ว ๒๒๕๒ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๕ ข้อ ๕ ระบุว่า กรณีองค์การบริหาร ส่วนตำบลตั้งงบประมาณเป็นโครงการที่มีลักษณะพัสดุประเภทเดียวกันหลายโครงการ โดยแต่ละโครงการมีวงเงินไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แล้วทำการจัดซื้อหรือจ้างโดยวิธีตกลง ราคาเต็มวงเงินตามที่ได้ตั้งงบประมาณไว้ หรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อให้วิธีการซื้อ / จ้าง หรืออำนาจสั่งซื้อ / จ้างเปลี่ยนแปลงไป เป็นเหตุให้การซื้อหรือจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่โปร่งใส ดังนั้น หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความต้องการใช้พัสดุประเภทเดียวกัน ในระยะเวลาเดียวกัน ควรดำเนินการจัดซื้อหรือจ้างในคราวเดียวกัน โดยกำหนดเงื่อนไขการ พิจารณาตัดสินด้วยราคาต่อรายการหรือพิจารณาตัดสินเป็นรายโครงการแล้วแต่กรณี เห็นว่า โครงการก่อสร้างและซ่อมแซมถนนทั้ง ๑๙ โครงการ แม้จะเป็นโครงการที่มีความต้องการใช้

/พัสดุที่เหมือนกัน...

พัสดุที่เหมือนกันหลายรายการ และระยะเวลาดำเนินการโครงการแต่ละโครงการนั้นใกล้เคียงกันมากก็ตาม แต่สถานที่ตั้งของโครงการทั้ง ๑๙ โครงการ กล่าวคือ ถนนที่จะก่อสร้างหรือซ่อมแซมทั้ง ๑๙ สายนั้น ไม่เชื่อมต่อและมีสถานที่ตั้งที่ห่างไกลกัน โดยสภาพของโครงการทุกโครงการจึงไม่อาจรวมว่าจ้างเป็นโครงการเดียวกันได้ และเมื่อพิจารณาจากวงเงินค่าจ้างเหมาของแต่ละโครงการไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งข้อ ๑๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดให้จัดจ้างโดยวิธีตกลงราคา ดังนั้น การที่ผู้ผูกฟ้องคดีที่ ๒ สั่งจ้าง ๑๙ โครงการโดยวิธีตกลงราคา จึงเป็นการสั่งจ้างที่ชอบด้วยระเบียบดังกล่าว ส่วนประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า มีองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่งที่จัดจ้างงานที่มีลักษณะอย่างเดียวกันในห้วงเวลาเดียวกันหลายโครงการแต่ละรายการ มีราคากลางไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่ด้วยความสุจริตจึงได้รวมการจัดจ้างโครงการทั้งหมดแล้วจัดจ้างโดยวิธีสอบราคานั้น เห็นว่า แม้ข้อ ๑๓ ของระเบียบดังกล่าวกำหนดให้การซื้อหรือการจ้างโดยวิธีตกลงราคาได้แก่ การซื้อหรือการจ้างครั้งหนึ่งซึ่งมีราคาไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทก็ตาม แต่ข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง ของระเบียบฉบับเดียวกันก็ได้กำหนดให้การซื้อหรือการจ้างตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ ถ้าผู้สั่งซื้อหรือผู้สั่งจ้างเห็นสมควรจะสั่งให้กระทำโดยวิธีที่กำหนดไว้สำหรับวงเงินที่สูงกว่าก็ได้ ซึ่งคำว่า “เห็นสมควร” ตามนัยของระเบียบข้อนี้ นั้น หมายถึง ระเบียบดังกล่าวให้อำนาจผู้สั่งซื้อหรือผู้สั่งจ้างกระทำการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างนอกเหนือจากวิธีที่ระเบียบกำหนดไว้สำหรับวงเงินของการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างครั้งหนึ่ง ซึ่งในคดีนี้วิธีที่ระเบียบกำหนดไว้สำหรับวงเงินของการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างใน ๑ โครงการ คือ วิธีตกลงราคาตามข้อ ๑๓ ของระเบียบฉบับเดียวกัน แต่ข้อ ๑๖ ของระเบียบนี้ก็ได้กำหนดให้อำนาจตัดสินใจอย่างอิสระแก่ผู้สั่งซื้อหรือสั่งจ้างที่จะสั่งซื้อหรือสั่งจ้างด้วยวิธีอื่น ซึ่งระเบียบฉบับนี้ได้กำหนดไว้สำหรับวงเงินที่สูงกว่า อันได้แก่ วิธีสอบราคาหรือวิธีประกวดราคาก็ได้ หากผู้สั่งซื้อหรือสั่งจ้างเห็นว่าวิธีที่ตนเลือกสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามความมุ่งหมายแห่งอำนาจหน้าที่ของตนได้อย่างดีที่สุด ซึ่งไม่ว่าผู้สั่งซื้อหรือสั่งจ้างจะเลือกใช้วิธีใดก็ล้วนแต่ชอบด้วยกฎหมายทั้งสิ้น ดังนั้น เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลใด ๆ ใช้ดุลพินิจแล้วเห็นสมควรสั่งจ้างครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยวิธีสอบราคาซึ่งเป็นวิธีที่กำหนดไว้สำหรับวงเงินที่สูงกว่า จึงเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน แต่ไม่ผูกมัดให้องค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ สั่งจ้างด้วยวิธีเดียวกัน และอำนาจดุลพินิจดังกล่าวนี้เป็นอำนาจการบริหารภายในของ

/ฝ่ายปกครอง...

ฝ่ายปกครองโดยเฉพาะ หากผู้สั่งซื้อหรือสั่งจ้างได้ใช้ดุลพินิจกระทำการสั่งซื้อสั่งจ้าง
อยู่ภายในขอบเขตของความชอบด้วยกฎหมายแล้ว ศาลไม่อาจก้าวล่วงไปกำหนดให้ผู้สั่งซื้อ
หรือสั่งจ้างใช้ดุลพินิจเป็นอย่างอื่น อนึ่ง กรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ นั้น
เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ เป็นเพียงเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนในการเตรียมการ
ดำเนินงานเพื่อเสนอผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาออกคำสั่งเท่านั้น ไม่ใช่ผู้ออกคำสั่ง
อันกระทบสิทธิของผู้ฟ้องคดี การที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้องนั้น
ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นายวิชัย ชื่นชมพูนุท
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

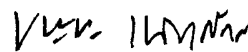
ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายพีระพล เชาวนศิริ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายธงชัย ลำดับวงศ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายหัสวุฒิ วิฑิตวิริยกุล
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายชาญชัย แสวงศักดิ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายไชยเดช ตันติเวสส

